

της Ελένης Γκαμπέτα

Τρόποι Τέλεσης του Εγκλήματος της Πορνογραφίας Ανηλίκων (άρ. 348Α ΠΚ)

Οι τρόποι τέλεσης του εγκλήματος της πορνογραφίας ανηλίκων περιγράφονται στην πρώτη παράγραφο του ισχύοντος άρθρου 348 Α ΠΚ, όπως τροποποιήθηκε αυτό με τον νόμο 3625/2007. Τυποποιούνται περισσότεροι τρόποι τέλεσης που αναφέρονται πάντοτε στο πορνογραφικό υλικό ανηλίκων ως αντικείμενο της τιμωρούμενης πράξης. Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου¹ τιμωρούνται οι ίδιες πράξεις όταν αφορούν όμως πορνογραφικό υλικό που συνδέεται με την εκμετάλλευση της ευάλωτης θέσης ανηλίκου προσώπου. Προκειμένου να γίνουν κατανοητοί οι τρόποι εγκληματικής δράσης θεωρείται σκόπιμη θα ήταν η παράθεση των ακόλουθων σκέψεων.

Ως παρασκευή πορνογραφικού υλικού² νοείται η με οποιονδήποτε τρόπο πρωτογενής δημιουργία ή αναπαραγωγή αυτού. Νομολογίες άλλων κρατών μάλιστα, όπως αυτή του Ηνωμένου Βασιλείου, εντάσσουν στην έννοια της παρασκευής και το «κατέβασμα» πορνογραφικού υλικού από το διαδίκτυο.³ Αυτό σημαίνει πως ο «καταναλωτής» των ψηφιακών πορνογραφημάτων καθίσταται αναγκαία και παραγωγός αυτών, καθώς η ανωτέρω χρήση απαιτεί τεχνικά και την παραγωγή νέων αντιγράφων, ίδιας αξίας με την αρχική εικόνα.⁴

Οι παραπάνω τρόποι τέλεσης δεν παρουσιάζουν δυσκολία στην κατανόησή τους, σε αντίθεση με τους όρους της κατοχής και της κυκλοφορίας. Ως κατοχή νοείται⁵ η φυσική εξουσίαση του δράστη, ώστε να μπορεί να εξακριβώσει με δική του θέληση την ύπαρξη του

υλικού και να τη διαθέτει πραγματικά κι αν αυτό ακόμη προορίζεται μόνο για προσωπική χρήση του δράστη και όχι για περαιτέρω διάθεση σε τρίτους. Η τιμώρηση της κατοχής για προσωπική χρήση και όχι για πορισμό κέρδους κρίνεται απαραίτητη, καθώς συνδέεται άμεσα με τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών όχι μόνο επειδή ενισχύει την σχετική «αγορά», αλλά επίσης επειδή χρησιμοποιείται για την εξαπάτηση του υποψηφίου θύματος, όταν αυτό είναι ανήλικο πρόσωπο, και τη μείωση της αντίστασής του. Διότι είναι ευκολότερο ο δράστης να εξαπατήσει το παιδί αν το πείσει ότι και οι άλλοι ανήλικοι συμμετέχουν σε τέτοιου είδους δραστηριότητες και να το οδηγήσει στην τέλεση της αντίστοιχης πράξης.⁶

Το πρόβλημα στην ερμηνεία της κατοχής εντοπίζεται στο αν η έννοια περιλαμβάνει και την απλή θέαση του υλικού χωρίς την αποθήκευσή του στο σκληρό δίσκο ή στην προσωρινή μνήμη του υπολογιστή, πράξη που αν γινόταν στην προψηφιακή εποχή θα ήταν πολύ δύσκολο να θεωρηθεί ως κατοχή. Αυτή όμως η θεώρηση θα σήμαινε πως το έγκλημα της κατοχής πορνογραφικού υλικού διαπράττουν και οι ανυποψίαστοι χρήστες του διαδικτύου, οι οποίοι ανοίγοντας τα ηλεκτρονικά τους μηνύματα(e-mails) γίνονται θεατές τέτοιου υλικού που κάποιοι επιτήδειοι τους έχουν αποστείλει χωρίς τη συγκατάθεσή τους. Εξίσου εύλογοι προβληματισμοί δημιουργούνται γύρω από την έννοια της κυκλοφορίας του πορνογραφικού υλικού. Ως κυκλοφορία θα μπορούσε να οριστεί η πράξη διάθεσης του υλικού στο κοινό. Ωστόσο ο προβληματισμός έγκειται στο εάν απαιτείται ένας ελάχιστος αριθμός ατόμων, στον οποίο πρέπει να διακινηθεί για να στοιχειοθετηθεί η κυκλοφορία ή αρκεί και η διάθεσή του σε ένα συγκεκριμένο άτομο; Ενόψει του ότι τυποποιείται ξεχωριστά η πώληση/διάθεση του αντίστοιχου υλικού, ως κυκλοφορία θα πρέπει να νοηθεί μάλλον η πράξη που το καθιστά προσβάσιμο αν όχι σε αόριστο αριθμό ανθρώπων, πάντως σε περισσότερους από έναν (π.χ. ανάρτηση σε ψηφιακό-διαδικτυακό πίνακα ανακοινώσεων).⁷

Οι ανωτέρω τρόποι τέλεσης αναφέρονται στο άρθρο 348Α του Ποινικού κώδικα το οποίο τροποποι-

Η τιμώρηση της κατοχής για προσωπική χρήση κρίνεται απαραίτητη διότι είναι ευκολότερο ο δράστης να εξαπατήσει το παιδί αν το πείσει ότι και οι άλλοι ανήλικοι συμμετέχουν σε τέτοιου είδους δραστηριότητες

ήθηκε με τον πολύ πρόσφατο νόμο 3625/2007. Με την τροποποίηση εισάγονται νέοι τρόποι τέλεσης, όπως η δημοσίευση, η οποία καθιστά το υλικό προσιτό σε αόριστο αριθμό προσώπων, η επίδειξη, η εισαγωγή στην επικράτεια ή η εξαγωγή από αυτήν, η προσφορά και η απλή μετάδοση πληροφοριών σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, έστω κι αν πρόκειται μόνο για προφορική εξιστόρηση. Σύμφωνα με τις ανωτέρω τροποποιήσεις, εισάγεται επιπρόσθετα ως διακεκριμένη μορφή του εγκλήματος η τέλεση των ανωτέρω πράξεων μέσω συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή ή με τη χρήση του διαδικτύου. Ως ηλεκτρονικός υπολογιστής μπορεί να θεωρηθεί, εξάλλου, και το κινητό τηλέφωνο δεδομένης της τεχνολογικής του εξέλιξης και της δυνατότητας που προσφέρει για πλοήγηση στο διαδίκτυο. Η επιβολή αυστηρότερης ποινής δικαιολογείται από τη μεγάλη ευχέρεια πρόσβασης στο διαδίκτυο. Η διακίνηση του πορνογραφικού υλικού μέσω αυτού γίνεται όχι μόνο ευκολότερη και ασφαλέστερη για το δράστη, καθώς του παρέχει ανωνυμία και μυστικότητα, αλλά και περισσότερο προσιτή στο κοινό, εφόσον επιτρέπεται η εύκολη πρόσβαση από όλον τον κόσμο και με χαμηλό κόστος.

Σημειώσεις Τέλους

1. Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα δικαιώματα του ανθρώπου, σειρά ομάδας νέων, (ΙΜΔΑ) Η παιδική πορνογραφία στο διαδίκτυο, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2007, σ. 32 και 57.
2. ΙΜΔΑ, ό.π., σ. 56.
3. Σύμφωνα με την απόφαση Bowden (βλ. A.Gillespie, *Sentences for offences involving child pornography*, *Criminal Law Review* 2003, σ. 81) το «κατέβασμα» πορνογραφικών εικόνων από το διαδίκτυο θεωρήθηκε ως πράξη παραγωγής (making) αντίστοιχου υλικού, θέση που έχει αμφισβητηθεί στη θεωρία.
4. Γ.Νούσκαλη, Πορνογραφία ανηλίκων; Τα κρίσιμα ζητήματα του άρθρου 348 Α ΠΚ, ΠοινΔικ 7/2006,σελ 908.
5. ΑΠ 48/99, ΕΕΝ, σ. 373.
6. ΙΜΔΑ, ό.π., σ. 78.
7. Βλ. Γ. Νούσκαλη, Πορνογραφία ανηλίκων: Τα κρίσιμα ζητήματα του άρθρου 348Α ΠΚ, ΠοινΔικ 7/2006, σ. 908 και επ.